

t.a.v. dhr. P. Verlinden
Bornia 1
3971 MX Driebergen

Datum 18 mei 2017
Kenmerk BE/2017/171/r
Uw kenmerk Email d.d. 10 april 2017
Auteur(s) T.J.P. den Otter
Projectleider C.J. Blom

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Kerkstraat 4
4181 AB Waardenburg

t 0418 820 288
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

KvK 67221904
BTW 856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Bornia 1A te Driebergen-Rijsenburg

Aan de Bornia 1A te Driebergen-Rijsenburg is een woonerf gesitueerd. De heer P. Verlinden is voornemens het perceel kadastraal te splitsen ten behoeve van een nieuwe woning. In het kader van de voorgenomen ontwikkeling worden ten behoeve van een nieuw te ontwikkelen entree enkele bomen gekapt. De huidige bestemming van de locatie voorziet niet in de beoogde ontwikkelingsmogelijkheid en dient derhalve te worde gewijzigd

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Ten behoeve van de ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggende ecologische quickscan is de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

Buro SRO B.V. begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie bv verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project zoals hiervoor omschreven uitvoerbaar zoals het bepaalde in de Wro (artikel 3.1.6 Bro)?
- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura2000 gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Bornia 1A te Driebergen-Rijsenburg. Binnen het plangebied is een woning met bijgebouw, een kas, een natuurvriendelijke poel, siertuin, gazon en tennisbaan. De beoogde ontwikkellocatie voor de woning (bouwvlak) bestaat in zijn geheel uit tennisbaan en gazon. Alle bestaande bebouwing blijft behouden. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

De planlocatie wordt begrensd door bos (noordoost- en zuidoostzijde), congrescentrum 't Haagje (zuidwestzijde) en bewoonde percelen aan de Sportlaan (noordoostzijde). De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door dichte bossen. Op een afstand van circa 0,1km ten zuiden is een spoorlijn gelegen, circa 0,2km ten zuiden is de autosnelweg de A12 gelegen en circa 0,7km ten zuidwesten is de provinciale weg de N225 gelegen.

Figuur 1 Het plangebied (geel kader) is gelegen aan de Bornia 1A te Driebergen-Rijsenburg. De oranje stippellijn weergeeft bij benadering de kadastrale splitsing en het rode kader weergeeft de beoogde ontwikkellocatie van de nieuw te realiseren woning (bron: arcgis.com).

Functieverandering en effecten

De beoogde ingreep betreft kadastrale splitsing van een woonerf en de realisatie van een woning. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- kap bomen en verwijderen vegetatie: afvoer groen;
- egaliseren terrein; graafwerkzaamheden en grondtransport;
- terrein bouwrijp maken: aanbrengen puinbed, aanleg nutsvoorzieningen e.d.;
- realisatie woning: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en realisatie entree: algemene hoveniers- en overige werkzaamheden.

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocaties komen geheel of deels te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent of tijdelijk) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 18 april 2017. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 7/8 bewolkt, 8° Celsius en windkracht 1-2 (Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de voormalige Flora- en faunawet samen met de Boswet en Natuurbeschermingswet vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder de Wet natuurbescherming vervallen de huidige tabellen 1, 2 en 3 waarin de beschermde soorten zijn opgenomen. Tevens zijn er circa 200 soorten niet langer beschermd en worden enkele bedreigde soorten toegevoegd. De soortenbescherming binnen de Wet natuurbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Voor alle beschermde soorten geldt een ontheffingsplicht. Het bevoegd gezag (de provincie) kan voor de soorten die zijn opgenomen in het 'beschermingsregime andere soorten' vrijstellingsbesluit nemen en hierin onderscheid maken tussen meer en minder strikt beschermde soorten.

In de (concept)verordening van de provincie Utrecht is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ondergrondse woelmuis</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Hermelijn</i>	<i>Tweekleurige bosspitsmuis</i>
<i>Bunzing</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Vos</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Wezel</i>
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	<i>Woelrat</i>

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'andere soorten') geldt definitie vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie voorgaande alinea). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de functie en/of aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

De planlocatie betreft een bewoond perceel. Vrijwel het gehele perceel wordt intensief onderhouden met een hoog kwaliteitsbeeld. De aangetroffen vaatplanten betreffen met name algemene kruiden en aangeplante struiken, bomen, hagen en eenjarige planten. Onder andere de volgende soorten zijn aangetroffen: grove den, zomereik, veldzuring, paardenbloem, riet, plataan, sneeuwklokje, akkervergeet-me-nietje, driekleurig viooltje, blauw druifje, lisdodde, krulwilg, ruwe berk, gewone esdoorn, taxus en rododendron. Beschermde vaatplanten en/of sporen en delen hiervan zijn niet aangetroffen op de planlocatie. De habitatpreferentie van beschermde soorten betreft voornamelijk voedselarme structuren als extensief beheerde (laag)veengronden, vochtige duinvalleien en schrale (blauw)graslanden. Dergelijke structuren zijn niet aangetroffen in de omgeving van het plangebied. Bovendien zijn er geen waarnemingen bekend van bijzondere en/of beschermde flora in het gebied. Beschermde vaatplanten worden niet verwacht, effecten zijn uitgesloten.

Zoogdieren

De planlocatie is gesitueerd aan de rand van bosgebied nabij de Utrechtse Heuvelrug. Zoogdieren prefereren een leefomgeving waarin voldoende voedsel, rust- en voortplantingsmogelijkheden aanwezig zijn. Er is geen bebouwing aanwezig op de beoogde ontwikkellocatie en in het verlengde hiervan geen mogelijke verblijfplaatsen voor marterachtigen. De bomen en struiken op de beoogde locatie voor de te realiseren entree en de omstaande bomen zijn gecontroleerd op holen en nesten. Van eekhoorn en boommarter zijn geen verblijfplaatsen geconstateerd. Bovendien beschikt de locatie slechts over matig geschikt leefgebied voor marterachtigen. Op circa 100 meter ten zuiden is een spoorlijn gelegen. Op het perceel lopen 2 waakhonden los. Op de locatie is een hoge mate van verstoring aanwezig. Op en rondom de planlocaties zijn geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten als boommarter, steenmarter, das, waterspitsmuis en dergelijke. De planlocatie heeft geen essentiële functie voor zoogdiersoorten waarvoor geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Aannemelijk betreden algemene zoogdiersoorten incidenteel de locatie. Dit betreft onder andere soorten als egel, bunzing, vos, hermelijn en diverse rat- en muisachtigen. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Bovendien is de planlocatie na uitvoering van de ruimtelijke ontwikkeling voor algemene soorten weer geschikt als leefgebied en blijft een groot deel van de locatie onaangetast.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren, oppervlaktewater en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). De te kappen bomen zijn gecontroleerd op potentiële invliegopeningen en in het verlengde hiervan vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen. De bomen betreffen met name smalle en/of jonge bomen waar per definitie geen holtes in aanwezig kunnen zijn. Tevens worden er geen gebouwen gesloopt. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn uitgesloten.

Gelet op de directe omgeving maakt de planlocatie geen onderdeel uit van essentiële migratieroutes tussen verblijfplaatsen en het foerageergebied. Bovendien blijven de lijnvormige elementen als de bosrand, ontsluitingen en bestaande bebouwing intact. Open terreinen als gazon met bloemdragende kruiden en struiken aan bosranden zijn zeer geschikt voor vleermuizen als foerageergebied. Het is aannemelijk dat vleermuizen de planlocatie kunnen bereiken en er foerageren. Onjuist toegepaste (bouw)verlichting kan foeragerende vleermuizen verstoren en verjagen. Om verstoring te voorkomen dient gedurende de ontwikkeling een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze te worden toegepast.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen binnen het plangebied. In de omgeving is het voorkomen bekend van o.a. zandhagedis, levendbarende hagedis, hazelworm, ringslang, gewone pad, rugstreeppad, alpenwatersalamander, kleine watersalamander, poelkikker, meerkikker, heikikker en bruine kikker (Creemers & Van Delft, 2009; waarneming.nl, 2006-2016).

Zandhagedis, levendbarende hagedis, hazelworm en ringslang zijn binnen een straal van enkele honderden meters van de planlocatie waargenomen. Voor reptielen zijn kale (zandige) plekken, dichte heide, opgaande vegetatie afgewisseld met open structuren van essentieel belang. Vergraafbare grond wordt gebruikt door hagedissen om holen te graven en eieren in af te zetten. Voor ringslang zijn uitgestrekte extensieve graslanden en waterrijke gebieden onderdeel van het functionele leefgebied. Functioneel leefgebied van inheemse hagedissen en slangen, geschikte voortplantingsplaatsen en overwinteringslocaties ontbreken op de planlocatie. Bovendien is er op de planlocatie een hoge mate van verstoring door mensen, honden en de spoorlijn. Echter gelet op de afstand tot recente waarnemingen is het zeer incidenteel voorkomen van reptielen op de planlocatie niet uit te sluiten. Behoudens de realisatie van een woning op een bestaande tennisbaan zijn geen ingrijpende werkzaamheden voorgenomen. Het plangebied blijft zowel gedurende als na de uitvoering van de werkzaamheden vrijwel geheel in de huidige staat. Derhalve is het aannemelijk dat er gedurende de werkzaamheden geen effecten op beschermde reptielen optreden.

De rugstreeppad is een lastige soort ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen omdat tijdens de werkzaamheden geschikt habitat kan ontstaan en de soort plotseling opduikt. De rugstreeppad is een typische pionierssoort. Het optimale habitat bestaat uit een dynamische zandig gebied met een natuurlijk of door de mens veroorzaakt pionierkarakter (Creemers & Van Delft, 2009). Verder wordt de soort in mindere mate in diverse landschapstypen aangetroffen. Het pioniersstadium van een landschap bepaalt in hoge mate de aanwezigheid van de soort en is dan ook een karakteristiek element in potentiële habitats. Als de soort in de directe omgeving van een locatie voorkomt waar een pionierssituatie gaat ontstaan is de kans groot dat de soort dit gebied bevolkt. Rugstreeppadden kunnen zich namelijk honderden meters per dag verplaatsen (Creemers & Van Delft, 2009). De huidige situatie van het plangebied is slechts matig geschikt voor de soort. Echter kan gedurende de bouwwerkzaamheden het door de rugstreeppad geprefereerde habitat ontstaan. Om negatieve effecten op de soort te voorkomen wordt geadviseerd maatregelen te treffen die voorkomen dat de soort het plangebied in gebruik kan nemen als voortplantingslocatie.

De alpenwatersalamander maakt gedurende de landfase (winterfase) gebruik van holtes en ruimten onder stenen, dood hout en rommelhoekjes als schuilplaats. In de waterfase (voortplantingsfase/zomerfase) begeeft de soort zich naar wateren om zich voort te planten (soortenstandaard alpenwatersalamander, 2014). Op enkele tientallen meters afstand van de planlocatie zijn recente waarnemingen bekend van de soort. Op de locatie zijn een natuurvriendelijke poel en siertuin aanwezig. Het omliggende bosgebied is geschikt als overwinteringslocatie. Het is zeer aannemelijk dat de soort gedurende de waterfase voorkomt bij de poel. Het is daarnaast aannemelijk dat de soort zich gedurende de landfase naar de bossen begeeft en niet op de beoogde ontwikkellocatie voorkomt. De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een woning. De poel blijft behouden en het overige terrein blijft, behoudens een nieuwe entree, vrijwel geheel in de staat waar deze nu in verkeerd. Het plangebied blijft zowel gedurende als na de uitvoering van de werkzaamheden geschikt leefgebied voor de soort.

De poelkikker leeft vooral in gebieden met zwak zure, oligotrofe, schone, stilstaande wateren (vennen en hoogveenputten) in de landschapstypen bos, heide en hoogveen. Ook wordt de soort gemeld uit halfnatuurlijke graslanden, agrarische kleipolders met kwel, laagveen en op ruderaal terrein. De poelkikker wordt slechts zelden aangetroffen bij grote vijvers, meren of stromende wateren. De soort heeft een voorkeur voor onbeschaduwde wateren, maar de oeverzone moet goed begroeid zijn.

De larven leven in de bovenste waterlagen en in de snel opwarmende ondiepe oeverzones (soortenstandaard poelkikker, 2014). Het voorkomen van de soort is niet uit te sluiten op de locatie. Echter worden effecten niet verwacht aangezien de ontwikkeling slechts de realisatie van een woning betreft. De poel blijft behouden en het overige terrein blijft, behoudens een nieuwe entree, vrijwel geheel in de staat waar deze nu in verkeerd. Het plangebied blijft zowel gedurende als na de uitvoering van de werkzaamheden geschikt leefgebied voor de soort.

De aanwezigheid van algemene amfibieën als bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad kan niet worden uitgesloten. De eventueel aanwezige soorten zijn opgenomen in vrijstellingsbesluiten conform de verordening van de provincie Utrecht. Mits maatregelen worden toegepast ten aanzien van rugstreeppad kunnen effecten op beschermde amfibieën en reptielen worden uitgesloten.

Vissen

Er zijn geen werkzaamheden voorzien aan oppervlaktewater. De poel is kunstmatig aangelegd en gelet op ecologische omstandigheden, de functie van de poel en fysiologische kenmerken ervan worden slechts zeer algemene (kleine) vissoorten verwacht. Mogelijk zijn de aanwezige vissoorten door reigers terecht gekomen in de poel. Effecten op beschermde vissen zijn uitgesloten.

Insecten, libellen en ongewervelde

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelde aangetroffen. Voor beschermde ongewervelde ontbreken essentiële waardplanten, oude eiken, dood hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van dergelijke soorten.

Vogels

In het plangebied en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek foeragerende, overvliegende en rustende vogels waargenomen. De waargenomen soorten betreffen: roodborst, zanglijster, winterkoning, grote bonte specht, witte kwikstaart, merel, goudhaan, ekster, gaai, turkse tortel, putter, koolmees, boomkruiper, wilde eend, houtduif en vink. Gedurende het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen. Er zijn geen sporen als braakballen, plukplaatsen, horsten of uitwerpselen aangetroffen van soorten met een jaarrond beschermd leefgebied. Dergelijke soorten betreffen onder andere havik, buizerd en uilen. De aanwezigheid van in gebouwen broedende vogelsoorten als steenuil, huismus en gierzwaluw kan worden uitgesloten aangezien geen openingen of holtes zijn aangetroffen. Bovendien ontbreken vrijwel alle aspecten van essentieel leefgebied voor huismus en steenuil in de omgeving van de locatie.

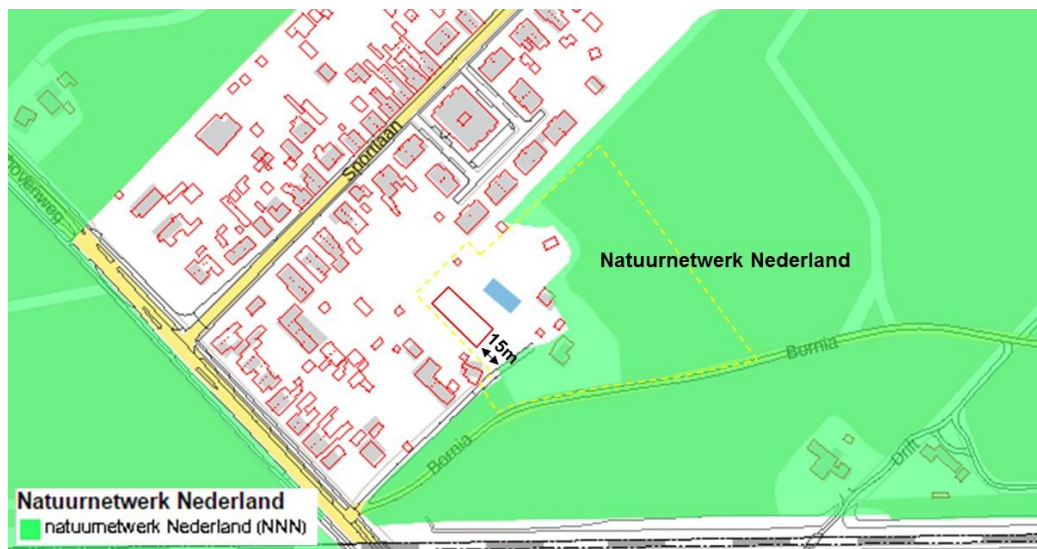
De struiken en bomen zijn geschikte nestlocaties voor algemene broedvogels. Om te voorkomen dat eventuele broedgevallen van algemene broedvogels worden verstoord dienen de ontwikkelingen buiten het broedseizoen (indicatief 15 maart - 15 juli) te worden uitgevoerd of alvorens de aanvang van de werkzaamheden de aanwezigheid van nesten te laten controleren door een deskundige.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt, behoudens het Natuurnetwerk Nederland (deels), geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000, Beschermd natuurmonument, Wetland of Nationaal Park. Op een afstand van 11,2km en meer liggen enkele Natura2000-gebieden (figuur 2). De planlocatie ligt deels binnen het Natuurnetwerk Nederland (figuur 3).

Figuur 2 De planlocatie (rood omcirkeld) ligt op een afstand van circa 11,2km tot het Natura2000-gebied Kolland & Overlangbroek en op circa 13,9km liggen de Oostelijke Vechtplassen. Overige Natura2000-gebieden liggen op een afstand van 15,0km of meer (bron: webkaart.provincie-utrecht.nl).

Figuur 3 Het plangebied (geel kader) ligt deels binnen de grenzen van het Natuurnetwerk Nederland, de beoogde ontwikkellocatie van de woning (rood kader) ligt op een afstand van circa 15 tot het Natuurnetwerk Nederland (bron: webkaart.provincie-utrecht.nl).

Natura2000

Op een afstand van 11,2km en meer liggen enkele Natura2000-gebieden. De ontwikkeling leidt tot een verwaarloosbaar kleine verhoogde verkeerstrekkende werking (1 á 2 auto's). De ruimtelijke ontwikkeling betreft de realisatie van een woning. De beoogde ontwikkellocatie is gelegen tussen enkele tientallen bewoonde percelen nabij de autosnelweg de A12. De beoogde realisatie resulteert in een verwaarloosbare verhoogde stikstofdepositie. Tevens gelet op de bebouwing, industrie en infrastructuur tussen de planlocatie en Natura2000-gebieden kan een effect worden uitgesloten. De werkzaamheden gedurende de ontwikkeling kunnen leiden tot een tijdelijke toename in stikstofdepositie (projecteffect). Een toename in stikstofdepositie kan een effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen. Echter leert de ervaring dat het projecteffect bij soortgelijke en grotere projecten en de afstand tot kwetsbare habitats dat de stikstofdepositie onder de drempelwaarde van 0,05 mol/hectare/jaar blijft. Tevens geldt voor de overige effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) dat de afstand tot omliggende Natura2000-gebieden per definitie te groot is.

Natuurnetwerk Nederland / ecologische verbindingzone

De planlocatie is deels gelegen binnen het Natuurnetwerk Nederland. Conform artikel 2.3.2 VR 2014, lid 1 zijn er bestemmingen toegestaan die de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden significant beperken, of leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van die gebieden.

De provincie Utrecht beschermt het Natuurnetwerk Nederland via het ruimtelijk beleid om ervoor te zorgen dat de omvang en kwaliteit van deze gebieden niet afneemt. Dit is geregeld in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRS) en gemeentelijke bestemmingsplannen. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten initiatiefnemers voldoende rekening houden met de natuur. Het Natuurnetwerk Nederland kan haar kwaliteit alleen behouden en ontwikkelen als bedreigingen worden voorkomen.

“Nee, tenzij”-principe

NNN-Wijzer provincie Utrecht: “Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen met significante negatieve natuurgevolgen in het Natuurnetwerk Nederland zijn niet toegestaan (‘nee’), tenzij groot openbaar belang en het ontbreken van alternatieven aangetoond is. Het Nee tenzij komt uit het rijksbeleid en is uitgewerkt in de Utrechtse Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRS) en Verordening (PRV).” Er wordt gesproken van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen met significante natuurgevolgen. In het onderstaande is uitgewerkt dat er van significante gevolgen geen sprake is bij de realisatie van een entree en dat derhalve de nee, tenzij toets niet van toepassing is.

De beoogde ontwikkellocatie van de woning bevindt zich geheel buiten de grenzen van het Natuurnetwerk Nederland. Echter wordt de entree naar de woning ontwikkeld binnen de grenzen van het Natuurnetwerk Nederland. Binnen de grenzen zijn slechts zeer beperkte ingrepen voorgenomen. De ingrepen bestaan uit de kap van enkele smalle, jonge bomen en struiken en de realisatie van een entree. Onderstaand wordt per toetsingsaspect toegelicht of er sprake is van aantasting bij de realisatie van de entree:

1. Bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem, inclusief de vereiste omgevingsfactoren (zoals donkerte, bodem, water en milieu):

De kap van enkele smalle bomen, het verwijderen van struiken en de aanleg van een inrit leiden niet tot een wezenlijk ander gebruik van de planlocatie. In de nieuwe situatie treden geen veranderingen op ten opzichte van huidige situatie. De kap van enkele jonge bomen aan een bosrand is een verwaarloosbare ingreep in het kader van barrièrevorming en ecologische waarden. De bodem, het water en overige milieufactoren worden in de beoogde situatie niet anders beïnvloedt dan in de bestaande situatie. Mits in de beoogde situatie geen sprake is van een toename van (buiten)verlichting of uitstraling van licht naar de directe omgeving treden er geen effecten op voor de bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem.

2. De robuustheid en aaneengeslotenheid van het Natuurnetwerk Nederland

De ontwikkeling binnen de grenzen van het Natuurnetwerk Nederland betreft de realisatie van een entree naar de nieuw te realiseren woning. De beoogde ontwikkeling leidt niet tot aantasting van bestaande migratieroutes, foerageergebieden en/of andere relevante functies voor deze soorten. Er vinden geen veranderingen plaats die de aaneengeslotenheid van het gebied aantasten.

3. De aanwezigheid van bijzondere soorten

In voorliggende rapportage is het voorkomen en/of afwezigheid van bijzondere soorten alsmede de effecten van de beoogde ingreep hierop beschreven. De gebruiksfase leidt niet tot aantasting van beschermde soorten (waarvoor geen vrijstelling geldt) en hun leefgebied. Voor vleermuizen en broedvogels dienen eventueel maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen.

4. De verbindingsfunctie van het gebied voor soorten en ecosystemen

Een potentiële verbindingsfunctie van een locatie heeft te maken met regelmatige verplaatsingen via vaste routes en met verbindingen tussen leefgebieden. Bijvoorbeeld tussen voedsel- en rustgebieden of migratieroutes om hun leefgebied te vergroten. De planlocatie wordt omgeven door dicht bosgebied. Belangrijke verbindingsfuncties tussen verschillende ecotopen worden niet onderbroken door de realisatie van een entree. De planlocatie heeft geen functie als verbindingsgebied en overige algemene functies worden niet aangetast door de beoogde ontwikkelingen.

5. Behoud van oppervlakte

De voorgenomen ingreep betreft de realisatie van een entree. Er wordt geen bebouwing gerealiseerd en leidt niet tot een afname van oppervlakte en afname van de huidige kwalitatieve waarde van het gebied als onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland.

6. Behoud van samenhang

Het behoud van samenhang komt sterk overeen met de aspecten van de verbindingsfunctie, robuustheid en aaneengeslotenheid. Zoals besproken bij de toetsingsaspecten 1, 2 en 4 kan een effect op de samenhang worden uitgesloten.

Conclusies

In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Wet natuurbescherming voor. Het plangebied heeft, behoudens alpenwatersalamander en poelkikker, aannemelijk geen essentiële betekenis voor soorten die behoren tot het beschermingsregime habitatrictlijnsoorten, vogelrichtlijnsoorten of overige soorten. De poel op de planlocatie is mogelijk in gebruik door poelkikker en alpenwatersalamander gedurende de voortplantingsperiode, gelet op de voorgenomen ingreep zijn hier geen effecten op te verwachten. Gedurende de bouwwerkzaamheden kan rugstreeppad de planlocatie bevolken. Vleermuizen maken mogelijk gebruik van de locatie tijdens het foerageren en migreren. De locatie maakt onderdeel uit van het leefgebied van algemene amfibieën en zoogdieren. De bomen en struiken op de planlocatie zijn geschikt als nestlocatie voor algemene broedvogels. De planlocatie maakt, behoudens Natuurnetwerk Nederland (deels), geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied, Beschermde natuurmonument, Wetland of Nationaal Park. Gelet op de aard van de werkzaamheden en de afstand tot gebieden is van externe werking op omliggende Natura2000-gebieden geen sprake. De realisatie van een entree leidt niet tot aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland.

Tabel 1 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna alsmede de verwachte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap.

Legenda x = ongeschikt ja = geschikt m (mogelijk) = nader te bepalen of mits maatregelen getroffen worden	vaatplanten	zoogdieren	vleermuizen	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (j)
Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort							ja	x
Geschikt habitat Habitatrictlijnsoort	x	x	m	m	x	x	x	
Geschikt habitat overige soort	x	x		x	x	x		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	x	x	x	x	x	x	x	x
Gebiedsbescherming	afstand		effecten		nader onderzoek/ Aerius			
Natura2000	11,2km		geen		n.v.t.			
Natuurnetwerk Nederland	0-15m		geen		n.v.t.			

Uitvoerbaarheid bestemmingsplan

De nieuwbouw van een woning en de aanleg van een entree ernaartoe leiden niet tot aantasting van beschermde natuurwaarden en/of beschermde gebieden. Tijdens de uitvoering dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van rugstreeppad, vleermuizen en broedvogels. Voor deze soorten dienen eventueel maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen. De aanwezigheid van beschermde soorten (Wnb, overige soorten, art. 3.10) en hun leefgebied vormen geen bezwaar voor de beoogde bestemmingsplanwijziging (vrijstellingsbesluit).

Conclusie

De realisatie van een woning aan de Bornia 1A te Driebergen-Rijsenburg is uitvoerbaar conform het bepaalde in de Wro (artikel 3.1.6 Bro).

Aanbevelingen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te geven in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur minimaal verlichten en een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts, geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).
- Het terrein wordt ongeschikt gehouden voor rugstreeppadden (bijv. aanbrengen puinbed, voorkomen ontstaan puinhopen, egaliseren terrein e.d.) en/of ontoegankelijk gemaakt voor de soort gedurende de bouwwerkzaamheden. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog en minimaal 10 centimeter ingegraven in de grond. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie ten allen tijden kunnen vervullen.
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen (medio maart t/m medio juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige.

Literatuur

- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (ravon)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortprotocol Alpenwatersalamander *Triturus alpestris*. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Levendbarende hagedis *Zootoca vivipara*. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Ringslang *Natrix natrix*. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Rugstreeppad *Bufo calamita*. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Geraadpleegde websites

webkaart.provincie-utrecht.nl
www.arcgis.nl
www.libellennet.nl
www.ravon.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.waarneming.nl
www.zoogdierenvereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie bv,
ing. T.J.P. den Otter

Bijlage 1 Fotografische impressie
Bijlage 2 Ecologie rugstreeppad

© BLOM ECOLOGIE B.V.
KERKSTRAAT 4 - 4181 AB WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie bv worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie bv is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie bv.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Bornia 1A te Driebergen-Rijsenburg. Op de planlocatie is een woonerf met intensief onderhouden siertuin, gazon en tennisbaan aanwezig.

Figuur 2 De voorgenomen ingreep betreft de realisatie van een nieuwe woning op de locatie waar nu een tennisbaan aanwezig is.

Figuur 3 Op de planlocatie is een natuurvriendelijke poel aangelegd die geschikt is als voortplantingshabitat van poelkikker, alpenwatersalamander en algemene amfibieën.

Figuur 4 Aan de oostzijde van het perceel wordt een nieuwe entree gerealiseerd. Om dit mogelijk te maken worden enkele jonge bomen en struiken verwijderd. Deze groene rand bevindt zich binnen de grenzen van het Natuurnetwerk Nederland.

Bijlage 2 Ecologie rugstreeppad

Herkenning

De rugstreeppad (*Bufo calamita*) is middelgrote pad met een lengte van circa 4,5-7 cm en korte poten. De rug heeft een grijsbruine kleur met groenige vlekken, de buik is lichtgrijs met grijszwarte vlekken. Over de gehele rug is karakteristieke lichtgele lengtestreep afgetekend. De ogen zijn geelgroen met een horizontale pupil. Mannetjes zijn in de paartijd te onderscheiden van vrouwen door een paars/blauwe verkleuring van de keel. De rugstreeppad heeft een typische en harde roep die over een afstand van 1-3 kilometer hoorbaar is (Creemers & Van Delft, 2009).

De larven van rugstreeppad zijn maximaal 2,5 centimeter lang en zwart van kleur. Oudere larven hebben een lichte keelvlek en soms een rugstreep (Diepenbeek & Creemers, 2006).

Gedrag

De rugstreeppad is een typische pioniersoort die opportunistisch profiteert van tijdelijke gunstige omstandigheden. Klimatologische veranderingen vormen in sterke mate een trigger voor migratie, voortplanting en dergelijke. Onderstaande periodes zijn dan ook indicatief.

De overwintering vindt plaats van oktober/november tot en met maart. De eerste dieren kunnen vanaf begin maart de overwinteringslocatie verlaten om vervolgens al dan niet direct door te trekken naar de voortplantingslocaties. Mannen komen hier doorgaans eerder aan dan vrouwen (Creemers & Van Delft, 2009). De voortplanting vindt plaats van april-september met een hoogtepunt van half april-mei.

Habitat en verblijfplaatsen

Het geprefereerde habitat van de rugstreeppad bestaat uit een dynamisch milieu met vergraafbaar zand of fijne grond en pionierskarakter. Veelal bestaan deze uit onbeschaduwde laagbegroeide terreinen met een macroreliëf.

De vaste rust- en verblijfplaatsen van de soort kunnen worden onderscheiden in het voortplantings-, zomer- en overwinteringshabitat. Het voortplantingshabitat is aquatisch de overige habitats terrestrisch. De functionele leefomgeving bestaat uit het terrein in en tussen deze habitats.

De voortplantingslocatie bestaat uit veelal temporele, ondiepe en vegetatieloze wateren. Voorbeelden hiervan zijn greppels, rijsporen, regenplassen en geschoonde sloten. De zomer en- en winterlocaties bevinden zich in hoogwatervrije terreinen. Voor de overwintering gebruikt de rugstreeppad bestaande (muizen)holletjes, graaft zich in of kruipt onder materialen zoals: stenen, boomstammen, banden en houtstapels. Voorwaarde voor het winterhabitat is dat deze plaatsen vorstvrij moeten zijn.

Populatieomvang

Rugstreeppadden verspreiden zich in diverse richtingen waardoor de minimale populatie omvangen en bijbehorend oppervlakte voor de gunstige staat van instandhouding locatiespecifiek is. Als vuistregel wordt gehanteerd dat een populatie minimaal uit 50-200 dieren bestaat en in verbinding staat met andere populaties (RVO, 2011).